

Ministerie van Defensie

GrIT

Grensverleggende IT

7^e Voortgangsrapportage 2025-1

Managementsamenvatting

Deze zevende voortgangsrapportage GrIT rapporteert over de periode van 1 januari 2025 tot en met 30 juni 2025. Tijdens de rapportageperiode is het programma GrIT volgens de afgesproken prioriteiten, aanpak en sturing verder uitgevoerd.

In 2024 zijn vier releases opgeleverd: twee voor de ontplooiende en twee voor de statische omgeving. Vanaf 2025 worden deze gebundeld tot twee releases per jaar, waarin statisch en ontplooid gecombineerd worden om de samenhang tussen beide omgevingen te borgen.

Voortgang

Op hoofdlijnen bestaat de oplevering van Release 3 op 30-06 uit:

- Oplevering van 9 prototypes van de varianten van de Modules Ontplooid ten behoeve van beproevingen bij de operationele commando's;
- Het opzetten van een productiestraat voor het assembleren en uitleveren van Modules Ontplooid;
- Realisatie van verschillende functionaliteiten voor het Protected Core Network (PCN) om maritieme eenheden (zoals oppervlakteschepen en onderzeeboten) aan te sluiten en tot maximaal 10 informatiesystemen voor landoperaties te ondersteunen. De aansluiting op satellietgrondstations buiten Nederland wordt met twee locaties uitgebreid om een bredere en meer robuuste dekking te garanderen;
- Het starten van de proeffase van migratie van de eerste applicaties op de Ontwikkel & Test-omgeving Private Cloud Platform per april 2025;
- Realisatie van de eerste basis dienstverlening vanuit het Twin Datacenter om het Private Cloud Platform (PCP) te realiseren;
- Oplevering van een volledig handmatig geïnstalleerde DEMO-omgeving (Cisco-Callmanager) ten behoeve van de Duits/Nederlandse samenwerking (1German/Netherlands Corps).

Release 3 zet daarmee een belangrijke stap in het leveren van essentiële componenten voor de verdere uitrol van de Modules Ontplooid. De release omvat onder andere de nieuwe uitvoeringen van modules, benodigde accreditatie voor beproeving van modules, oplevering van het Protected Core Network plateau 3 en de eerste basis dienstverlening vanuit de nieuwe Twin Datacenters om het Private Cloud Platform te realiseren.

Geplande Release 4 betreft:

- Het opleveren van Mijlpaal 3 van het Private Cloud Platform met steunmaatregelen van andere blokken, waarmee eindgebruikers geautomatiseerde Private Clouddiensten kunnen aanvragen;
- Een uitbreiding van het IT-Service Management dat helpt met het beheer van de IT-diensten (GrIT ServiceNow);
- Het verder uitbreiden van het PCN, onder andere naar het Caribisch gebied;
- Het starten met het migreren van applicaties, in meerdere migratiefasen;

- Het upgraden van de Cisco Voice-over-IP telefonie functionaliteit op de bestaande ontplooid IT. Na afronding is er een nieuwe versie van de Cisco CallManager (v14) opgeleverd en geïmplementeerd op de HGI Baseline 5.1;
- Integratie van de GrIT Modules Ontplood in de huidige HGI Baseline 5.1;
- Realisatie van voldoende leveringscapaciteit om na aanvang van de Release 4, binnen twee jaar 90% van de krijgsmacht te voorzien van nieuwe modules ontplood.

Met Release 4 zullen de volgende effecten merkbaar zijn:

- De eerste IT applicaties zijn gemigreerd en daarmee beschikbaar op het Private Cloud Platform;
- Functionaliteit van Protected Core Network is uitgebreid en beschikbaar voor Maritiem Optreden;
- Modules Ontplood zijn (in voldoende aantallen) beschikbaar voor beproeving met de HGI Baseline 5.1.
- Cisco Callmanager inzetbaar op TITAAN 4.4 en de HGI Baseline 5.1

Planning en status blokken

Van de 43 blokken zijn er twee in beheer, 16 in realisatie, 8 in de initiatiefase, 1 gestopt, 11 nog niet gestart en 5 buiten scope.

Kostenontwikkeling

De totale kosten van het programma GrIT zijn ten opzichte van de zesde voortgangsrapportage per saldo met € 101,3 miljoen gestegen. Deze toename betreft hoofdzakelijk de jaarlijkse indexatie van de loonsommen en de kosten naar prijspeil 2025. De kostenstijgingen als gevolg van indexatie (€ 81,1 miljoen) worden gedekt door de reguliere loon- en prijsbijstelling binnen de begroting van Defensie (K) en de Defensie Lifecycle Plan (DLP) actualisatie 2025, artikel 6 IT. De resterende €20,2 miljoen is met name te verklaren door het langer actueel houden van huidige IT en een stijging van de personeelskosten binnen JIVC. Deze meerkosten worden gefinancierd uit de reguliere defensiebegroting.

Kwaliteit en risicobeheersing

Gartner en TNO hebben de Quality Assurance (QA) en risicobeheersing van het programma versterkt. De integratie van risicoregisters (intern en extern) zorgt voor meer grip op het risicomanagementproces. De grootste risico's zijn: beschikbaarheid van kritisch personeel, koppelingen tussen de huidige en nieuwe IT en de veranderende IT-behoefte van Defensie. De risico's rond samenwerking met leveranciers zijn afgenomen. De risico's rond marktontwikkelingen blijven aandacht vragen.

Governance en samenwerking

De aansturing blijft ongewijzigd. Door nauwere regievoering van hoofdaannemer Kyndryl op onderaannemers (zoals Atos) is de samenwerking verbeterd. Contractuele escalaties en de verantwoordelijkheid voor realisatie worden strakker gemonitord binnen de daarvoor ingerichte overleggen binnen het programma. Verder is in Q3 een nieuwe programmadirecteur GrIT gestart.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Voortgang	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Resultaten en geplande releases 2024	6
2.2.1	Resultaten 2025	6
2.2.2	Uitgevoerde en geplande releases voor 2025	7
2.3	Status blokken	9
2.4	Defensiecapaciteit	12
2.5	Kosten	13
2.5.1	Programmakosten	13
2.5.2	Exploitatiekosten	14
2.5.3	Budget	14
2.5.4	Verplichtingen en kasuitgaven binnen scope GrIT	14
2.6	Governance	15
2.7	Kwaliteitsmanagement	15
2.7.1	Quality Assurance (QA) door Gartner	15
2.7.2	Quality Control (QC)	15
2.7.3	Verbetermanagement	16
2.8	Risicomanagement en -beheersing	17
2.8.1	Hoofdrisico's programma GrIT	17
2.9	Regie en invulling samenwerking	20
2.10	Ontwikkelingen COMMIT/JIVC	20
2.11	Ontwikkelingen IT-infrastructuurpartner en onderaannemers	20
2.12	Wet en regelgeving	21
2.13	Communicatiemomenten eerste helft van 2025	21

1

Inleiding

Voor u ligt de zevende voortgangsrapportage van het programma Grensverleggende IT (GrIT) over de periode van 1 januari 2025 tot en met 30 juni 2025. Het programma GrIT is door de Tweede Kamer aangewezen als groot project¹ middels de uitgangspuntennotitie. Dat betekent dat er conform de ‘Regeling Grote Projecten’ wordt gerapporteerd².

Deze voortgangsrapportage geeft de stand van zaken weer over de rapportageperiode en de wijzigingen ten opzichte van de zesde voortgangsrapportage GrIT (2024-2). De opzet van deze rapportage volgt op hoofdlijnen de opzet van hoofdstuk 5 in de basisrapportage en de lijn van de eerdere voortgangsrapportages.

Op 23 juni 2025 is een voorstel gedaan om de uitgangspuntennotitie GrIT aan te passen, teneinde een betere aansluiting van de voortgangsrapportage bij de begroting. De Kamer heeft besloten dit voorstel niet over te nemen, omdat de bestaande uitgangspuntennotitie reeds voorziet in de informatiebehoefte van de Kamer over de huidige IT-voorzieningen en dubbele beheerslasten. Deze voortgangsrapportage is daarom opgesteld conform de bestaande uitgangspuntennotitie.

¹ Kamerstuk 35 728, nr. 1 d.d. 11 februari 2021

² De uitgangspuntennotitie vormt, met de Regeling Grote Projecten, de leidraad voor de tweejaarlijkse voortgangsrapportages.

2 Voortgang

2.1 Algemeen

Gedurende de rapportageperiode is de realisatie van de in opdracht gegeven blokken voortgezet op basis van de vastgestelde prioriteit. De realisatie was gericht op het opleveren van Release 3 voor zowel de ontplooiende operationele – als de statische omgeving. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor het oplopen van Release 4, welke conform gepland in de tweede helft van het jaar wordt opgeleverd.

Zoals toegezegd in de vorige rapportage, is er de afgelopen periode wederom gebruik gemaakt van de kennis en kunde van TNO om de laatste bijgestelde begroting te valideren en de risicoreservering met argumentatie te onderbouwen. In november 2025 vindt een derde sessie plaats om de inschatting te actualiseren.

Op verzoek van de Programma Board heeft er integratie plaatsgevonden tussen de door Gartner aangedragen risico's en de door het programma geïdentificeerde risico's om vanuit één bron te kunnen rapporteren en om tot efficiëntie in mitigerende maatregelen te komen.

In de komende paragrafen wordt de voortgang en status van het programma uiteengezet langs de volgende onderwerpen:

- Resultaten 2025 en geplande releases voor 2025
- Status blokken
- Defensiecapaciteit
- Kosten
- Governance
- Kwaliteitsmanagement
- Risicomanagement en -beheersing
- Regie en invulling samenwerking
- Ontwikkelingen COMMIT/JIVC
- Ontwikkelingen IT-infrastructuurpartner en onderaannemers
- Wet en regelgeving
- Communicatiemomenten eerste helft van 2025

2.2 Resultaten en geplande releases 2024

2.2.1 Resultaten 2025

In het eerste halfjaar van 2025 heeft het programma GrIT belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling en implementatie van de nieuwe IT-infrastructuur voor Defensie. Dit betreft het met prioriteit verder realiseren van het ontplooid deel van GrIT voor de operationele commando's (OpCo's). Tevens zijn voor de statische omgeving via een release aanvullende onderdelen opgeleverd die randvoorwaardelijk zijn voor het operationeel optreden. Dit wordt in de hier opvolgende alinea's kort uiteengezet per pijler.

Pijler 1 - ontplooid operationele IT voor de Operationele Commando's:

In pijler 1 worden de IT-systemen gerealiseerd die voor het ontplooid operationeel optreden van de OpCo's noodzakelijk zijn. Hierbij ligt de focus op het optreden in het kader van Hoofdtak 1.

Het doel van de GrIT Pijler 1 Modules Ontploid (BR-029) is het, met behulp van geautomatiseerde tooling, leveren van modules (behuizingen) met IV/IT-functionaliteit aan ontplooid defensie-eenheden. Afhankelijk van de behoefte van de verschillende OpCo's varieert de omvang van de gevulde module en daarmee de te gebruiken IV/IT functionaliteit (extra small, small, medium, large of extra large modules). Mogelijk vraagt de behoefte voor verschillende varianten van de modules om een uitbreiding van de scope voor het blok BR-029.

Met deze Modules Ontploid worden tevens diensten geleverd aan de ontplooid eenheden op het gebied van koppelvlakken met andere locaties, andere partners en andere operationele compartimenten met andere rubriceringsniveaus. Ook verloopt de communicatie vanuit een ontplooid locatie via de Ontplooid Modules naar Nederland. De Modules Ontploid faciliteert namelijk de centrale IT-ondersteuning van een ontplooid eenheid.

De uitrol van Modules Ontploid is daarmee feitelijk een complete vervanging van de bestaande Titaan modules. In opdracht van de Programma Board GrIT wordt een integraal plan uitgewerkt om de assemblagetijd van de Modules Ontploid van de oorspronkelijk vijf jaar naar twee jaar te verkorten, zodat de hele krijgsmacht binnen de vastgestelde integrale planning voorzien kan worden van nieuwe Modules Ontploid. Dit is mede in het belang van de voorbereidingen op hoofdtak 1.

In Q1 is hiervoor een assemblagelocatie gevonden en gestart met de inrichting van de productiestraat. Alle benodigde logistieke stellingen en voorraden met IT-hardware zijn gerealiseerd op deze locatie. Daarbij is gestart met assemblage van de eerste prototypes van verschillende varianten van de Modules Ontploid.

Pijler 2 - IT voor JIVC, ten behoeve van IT-dienstverlening aan de defensieonderdelen:

JIVC is verantwoordelijk voor de IT-dienstverlening aan Defensie, zowel voor de IT-ondersteuning tijdens operationele inzet als voor de kantooromgeving. Om dit mogelijk te maken worden in pijler 2 de benodigde IT-systemen voor JIVC gerealiseerd. Indien nodig worden deze IT-systemen via pijler 1 beschikbaar gesteld aan de OpCo's.

In Q1 is gerealiseerd dat de eerste basisdienstverlening (Operating Systemen Storage) voor Private Cloud Platform vanuit de nieuwe datacenters beschikbaar is gekomen. Daarmee is ook al proefondervindelijk gestart met het migreren van een eerste set applicaties van de huidige omgeving naar de nieuwe infrastructuur.

Het Private Cloud Platform wordt specifiek voor Defensie ontwikkeld en biedt een veilige en flexibele cloud, waarmee eindgebruikers geautomatiseerde Private Clouddiensten kunnen aanvragen, die de digitale capaciteit van Defensie vergroot.

Er zijn verschillende functionaliteiten gerealiseerd voor het Protected Core Network, waaronder de toevoeging van een nieuw segment voor satellietankerstations, de ontwikkeling van een integrale dienst ten behoeve van de laag-gerubriceerde informatie.

Pijler 3 - IT voor alle eindgebruikers:

In pijler 3 worden de IT-systemen gerealiseerd waarmee elke gebruiker direct te maken krijgt. Dit zijn bijvoorbeeld de moderne werkplekomgeving en telefonie-, video- en chatsystemen.

Voor pijler 3 is in de eerste helft van 2025 conform de planning geen release vanuit de blokken opgeleverd. Wel is een belangrijke upgrade van de Cisco Unified Communications Manager (CUCM) ten behoeve van de Duits/Nederlandse samenwerking (1German/Netherlands Corps) opgeleverd.

Overige activiteiten:

- Een demo Unified Communications (BR-002) is uitgevoerd tijdens de CDS IT-Community dag op 13 maart; tevens is dit blok gereed om geaccepteerd te worden en te landen op de A-omgeving van het Private Cloud Platform.
- Herstel- en veerkrachtplan (HVP): drie mijlpalen (61, 62 en 64) ter goedkeuring ingediend bij de Europese Commissie ten behoeve van Corona-herstelfonds.

2.2.2 Uitgevoerde en geplande releases voor 2025

Het programma GrIT levert in 2025 twee integrale releases op: Release 3 is op 30 juni 2025 opgeleverd en Release 4 wordt op 15 december 2025 opgeleverd. De inhoud van beide releases wordt hieronder weergegeven. Indien een onderdeel van een release gedurende de looptijd van de release wordt opgeleverd, wordt dit in het onderstaande overzicht vermeld.

Op hoofdlijnen bestaat de oplevering van Release 3 uit:

- Oplevering van negen prototypes van de varianten van de Modules Ontplooid ten behoeve van beproevingen bij de OpCo's;
- Het opzetten van een productiestraat voor het assembleren en uitleveren van Modules Ontplooid;
- Realisatie van verschillende functionaliteiten voor het Protected Core Network (PCN) om maritieme eenheden (zoals oppervlakteschepen en onderzeeboten) aan te sluiten en tot maximaal tien informatiesystemen voor landoperaties te ondersteunen. De aansluiting op satellietgrondstations buiten Nederland wordt met twee locaties uitgebreid om een grotere en robuustere dekking te garanderen;
- Het starten van de proeffase van migratie van de eerste applicaties op de Ontwikkel & Test-omgeving Private Cloud Platform per april 2025;
- Realisatie van essentiële componenten en de eerste basisdienstverlening (Operating Systemen Storage) vanuit het Twin Datacenter om het Private Cloud Platform te realiseren;
- Oplevering van een volledig handmatig geïnstalleerde DEMO-omgeving (Cisco-Callmanager) ten behoeve van de Duits/Nederlandse samenwerking (1GNC).

Release 3 zet daarmee een belangrijke stap in het leveren van essentiële componenten voor de verdere uitrol van de Modules Ontplood. De release omvat onder andere de nieuwe uitvoeringen van modules, benodigde accreditatie voor beproeving van modules, oplevering van het Protected Core Network plateau 3 en de eerste basis dienstverlening vanuit de nieuwe Twin Datacenters om het Private Cloud Platform te realiseren.

Release 3 kent een aantal restactiviteiten die worden overgebracht naar Release 4. De restactiviteiten zijn in twee sprints gepland en meegenomen in de planning van Release 4. Vanuit het programma zijn passende maatregelen genomen om de resterende tijdslijnen te behalen. Het programma heeft hierdoor de planningsmethodiek opgeschaald. De restactiviteiten omvatten:

- Automatisering Protected Core Network;
- Deployment Private Cloud Platform in acceptatie-omgeving;
- Operationaliseren Operating Systems en Storage in Twin Datacenters;
- Operationaliseren techniek t.b.v. Hoog Gerubriceerde Informatie;
- Automation HGI groot en klein 'one-touch-deployment'.

Geplande Release 4 betreft:

- Het opleveren van Mijlpaal 3 van het Private Cloud Platform met steunmaatregelen van andere blokken, waarmee eindgebruikers geautomatiseerde Private Clouddiensten kunnen aanvragen;
- Een uitbreiding van het IT-Service Management dat helpt met het beheer van de IT-diensten (GrIT ServiceNow);
- Het verder uitbreiden van het Protected Core Network, onder andere naar het Caribisch gebied;
- Het in Q3 migreren van applicaties in meerdere migratiefases;
- Het upgraden van de Cisco Voice-over-IP telefonie functionaliteit op de bestaande ontplooi IT. Na afronding is er een nieuwe versie van de Cisco CallManager (v14) opgeleverd en geïmplementeerd op de HGI Baseline 5.1;
- Integratie van de huidige HGI Baseline 5.1 met de GrIT Modules Ontplood;
- Opvoeren van de productiecapaciteit om na aanvang van de release 4, binnen twee jaar 90% van de krijgsmacht te voorzien van nieuwe modules ontplooi.
- Het verwerken van de restpunten Release 3.

Met Release 4 zullen de volgende effecten merkbaar zijn:

- De eerste IT-applicaties zijn gemigreerd en daarmee beschikbaar op het Private Cloud Platform.
- Protected Core Network functionaliteit is uitgebreid en beschikbaar voor Maritiem Optreden.
- Modules Ontplood zijn (in voldoende aantallen) beschikbaar voor beproeving met de HGI Baseline 5.1.
- Cisco Callmanager v14.x inzetbaar op TITAAN 4.4 en de HGI Baseline 5.1.

2.3 Status blokken

De realisatie van de GrIT-blokken vormt de basis voor het releasematig opleveren van functionaliteiten. In deze paragraaf wordt ingegaan op de status van deze blokken, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan de wijzigingen ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage.

De blokken in de macroplanning kennen een logische opbouw van realisatie. Van de 43 blokken zijn twee blokken (Operationele Compartimenten (BR-028) en het Twin datacenter (BR-025)) in beheer gegeven. Op 30 juni 2025 bevinden zich zestien blokken in realisatie- en acht blokken in de initiatiefase. Eén blok is gestopt. Van de overige blokken zijn elf blokken nog niet gestart en worden vijf blokken buiten het programma door Defensie uitgevoerd.

De belangrijkste wijzigingen in de realisatie- en initiatiefase worden hieronder toegelicht.

Realisatiefase

De realisatie van het blok Protected Core Network (BR-010) wordt door Defensie, onder de governance van GrIT, uitgevoerd. De contractuele afwikkeling van de overdracht van de IT-Infrastructuurpartner naar Defensie is in Q1 2025 afgerond.

Op 9 december 2024 zijn de werkzaamheden van de IT-Infrastructuurpartner voor het blok Defensie Mobiel Netwerk (BR-001) door Defensie opgeschort. Dit besluit is genomen, omdat het blok niet tijdig tot het gewenste resultaat leek te komen. De initiële opschorting is in februari 2025 gevolgd door het daadwerkelijk stopzetten van het blok. Er wordt momenteel een nieuwe business case en een haalbaarheidsstudie op basis van verschillende implementatiescenario's uitgevoerd om te bepalen hoe verder te gaan met dit blok. Uitslag hiervan wordt in Q4 2025 verwacht.

Op basis van voortschrijdend inzicht wordt de gemaakte scope- en productkeuzes voor het blok Unified Communications (BR-002) voor het ontplooiende domein heroverwogen. Om de dienstverlening aan de OpCo's te garanderen is voor op de korte termijn gekozen om de huidige oplossing in de HGI-baseline 5.1 te upgraden. Dit geeft ruimte om het huidige ontwerp van Unified Communications voor het ontplooiende domein te herzien en een nieuwe oplossing te kiezen die beter aansluit bij de huidige behoeften uit de operatie en de actuele stand van de techniek.

Aangezien de voortgang en realisatie van BR-022 (Identity & Access Management) achter bleef ten opzichte van de planning is hierover een ingebrekestelling aan de leverancier gestuurd. Dit heeft geresulteerd in een verbeterplan dat naar verwachting zal leiden tot het weer op de rails krijgen van de realisatie van dit blok binnen de vastgestelde integrale planning.

Het blok Uitwijk datacenter (BR-026) is in Q3 2024 in realisatie gegaan. De benodigde verbouwwerkzaamheden zijn in Q1 2025 gestart. Ondertussen zijn vier van de negen bouwmijspalen behaald, waarvan de laatste het gereed krijgen van het sloopwerk en fundering betreft.

Voor de overige twaalf blokken geldt dat in de realisatie zitten volgens de scope van het blok. In figuur 02 hieronder zijn voor alle blokken de vastgestelde einddatum van de ontwerp- en bouwphase en daarop volgende uitrol weergegeven.

Initiatiefase

Blok BR-024 wordt in drie delen uitgevoerd. De delen BR-024A en BR-024B zijn in realisatie. Het uitvoeringsplan van BR-024C (Labelling) moet worden herzien in verband met andere productkeuzes. Verdere besluitvorming over dit blok, zowel qua product, doorlooptijd als benodigd budget, wordt in Q4 van 2025 verwacht.

Voor de overige zeven blokken worden de planningsdocumenten en het geactualiseerde technisch ontwerp opgesteld om daarmee, na vaststelling van de documenten, de blokken op de geplande datum in realisatie te kunnen laten gaan.

Pijler 1 Ontplooiende IT voor OpCo's	Pijler 2 IT voor JIVC-dienstverlening aan DO'n	Pijler 3 IT voor alle eindgebruikers
BR-028: Operationele Compartimenten T	BR-014-017: Private Cloud Platform R	BR-001: Defensie Mobiele Netwerk ¹ R
BR-029: Modules Ontplooid R	BR-018: IT Service Management R	BR-002: Unified Communications ¹ R
BR-036: MKA HGI R	BR-019: IT Operational Management R	BR-003: Contact Center N
BR-037: MKA Ontplooid R	BR-021: Security Operations Center I	BR-004: Operational Chat I
	BR-022: Identity Access Management R	BR-005: Critical Communications I
	BR-023: Info. Exchange Gateway R	BR-006: End-User Devices N
	BR-024a: IT-Toegangscontrole R	BR-007: Individual Workspace N
	BR-024b: Data at rest R	BR-008: IT-Basistoepassingen N
	BR-024c: Labelling I	BR-009: Collab. & Comms. services N
	BR-025: Twin Data Center T	BR-012: Internet op de Legering (IODL) *
	BR-010: Protected Core Network R	BR-013: Welfare *
	BR-038-043: MKA LGI I	BR-030-033: Generieke Services N
	BR-026: Uitwijk Data Center R	
	BR-011: Local Area Network N	
	BR-020: Yellow Domain N	

¹ De scope wordt heroverwogen als onderdeel van de herijking aanpak GrIT

Legenda

- N Nog te starten I Initiatiefase R Realisatiefase
T Ter beschikkingstellingsfase (exploitatie) * Buiten programma door Defensie uitgevoerd

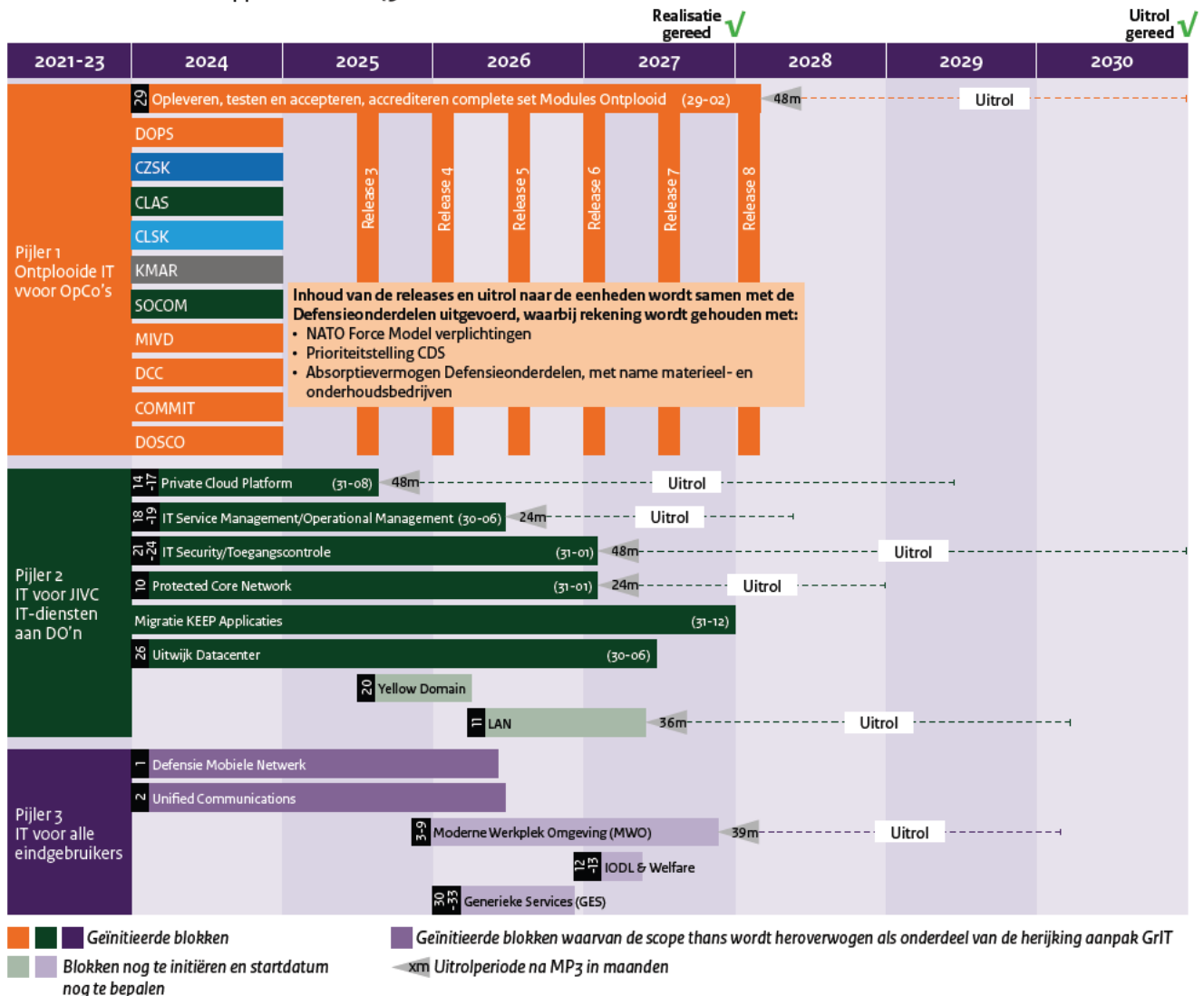
Figuur 1 Status blokken per 30-06-2025

Macroplanning

Op basis van de voortgang van de releases is de Macroplanning intact. Op basis van de resultaten van de opgeleverde releases is het nog steeds de verwachting dat de ontwerp- en bouwfase van alle blokken eind 2027 is afgerond. Een eventuele aanpassing van de buffers is dan ook niet van toepassing.

Het Private Cloud Platform is conform programmaverwachting verschoven naar midden oktober, naar aanleiding van verplichtingen door de operatie Orange Shield in relatie tot de NAVO-top. Een freeze in de operationele omgeving en benodigde schaarse resources voor Orange Shield waren hier de oorzaak van. Andere blokken die afhankelijk zijn van het opleveren van het Private Cloud Platform zijn vanzelfsprekend dan ook verschoven. De verschuivingen binnen de Macroplanning blijven binnen marge van de releaseplanning. Vanuit het programma zijn passende maatregelen genomen om de resterende tijdslijnen te behalen. Het programma heeft hierdoor de planningsmethodiek opgeschaald en werkt aan het scenario dat er door de blokken verder kan worden gerealiseerd.

Bureau Strict is gevraagd om een analyse uit te voeren op de totale planningsketen (Macro, Meso en Microniveau) en de uit deze keten voort te brengen resultaten (releases en mijlpalen van bouwblokken), inclusief de wijze waarop het programma deze resultaten denkt te realiseren. Op basis van de resultaten van deze analyse is Bureau Strict ook gevraagd om een advies uit te brengen ten behoeve van het optimaliseren van de planningsketen. Het eindrapport wordt in Q3 verwacht.

2.4 Defensiecapaciteit

Vanwege het grotendeels continueren van de realisatie van bestaande blokken en daarmee ingezet defensiepersoneel zijn er begin 2025 geen blokkerende issues ontstaan, maar het betreft wel een continue uitdaging in verband met schaarse kennis. Er zijn binnen het programma keuzes gemaakt om op basis van prioriteit personeel uit te wisselen vanuit pijler 2 ten behoeve van pijler 1.

In Q2 van 2025 zijn enkele knelpunten ontstaan die geen impact hebben op de voortgang van het programma. Oorzaken zijn onder andere een toenemende vraag aan IT-oplossingen (en de daarmee benodigde capaciteit) en de NAVO-top (o.a. van invloed geweest op het team wat verantwoordelijk is voor het realiseren van koppelvlakken). Hiervoor gelden de bestaande onder- en overvragingsprocessen tussen JIVC en GrIT voor een gewogen besluitvorming.

Het team voor realisatie van de koppelvlakken is uitgebreid en levert volop de benodigde koppelingen. Voor nieuwe blokken of blokken die opnieuw starten is het een continu aandachtspunt om schaarse kennis van de markt beschikbaar te hebben. Door betere planning en effectief om te gaan met beschikbare resources wordt dit door het programma beheersbaar gemaakt.

2.5 Kosten

Conform de Regeling Grote Projecten en de uitgangspuntennotitie wordt in de voortgangsrapportage GrIT gerapporteerd over de begroting van het programma GrIT. Dit zijn de posten investeringen, risicoreservering op deze investeringen en de exploitatie van de nieuwe IT en de instandhoudingskosten van de huidige IT binnen JIVC.

De totale kosten van het programma GrIT zijn ten opzichte van de zesde voortgangsrapportage per saldo met € 101,3 miljoen gestegen. Deze toename betreft hoofdzakelijk de jaarlijkse indexatie van de loonsommen en de kosten naar prijspeil 2025. De kostenstijgingen als gevolg van indexatie (€ 81,1 miljoen) worden gedekt door de reguliere loon- en prijsbijstelling binnen de begroting van Defensie (K) en de Defensie Lifecycle Plan (DLP) actualisatie 2025, artikel 6 IT. De resterende €20,2 miljoen is met name te verklaren door het langer actueel houden van huidige IT en een stijging van de personeelskosten binnen JIVC. Deze meerkosten worden gefinancierd uit de reguliere defensiebegroting.

2.5.1 Programmakosten

De programmakosten inclusief risicoreservering zijn per saldo met € 26,9 miljoen gestegen waarvan € 10,6 miljoen door indexatie naar prijspeil 2025. De overige toename van de kosten van € 16,2 miljoen wordt hieronder op hoofdlijnen toegelicht³. In de vertrouwelijke bijlage wordt dieper ingegaan op de individuele kostenposten:

Realisatie IT-infrastructuurpartner (€11,7 miljoen): De geplande kosten voor realisatie van het programma zijn naast indexatie toegenomen door meerkosten investeringen in de bouw van blokken (€ 5,5 miljoen) en verschuivingen van hard- en software vanuit de exploitatiefase naar de realisatiefase (€6,2 miljoen), omdat deze tijdens de bouw al nodig is.

Transitiemanagement (€ 12,3 miljoen): De geplande kosten voor transitiemanagement stijgen naast indexatie met € 12,3 miljoen door extra lifecycle-management, verloopkosten en meerwerk in het voorbereiden van applicaties op migratie naar de nieuwe IT (€10,4 miljoen). Daarnaast stijgen de kosten voor de inzet van externe expertise FMN-ondersteuning (€1,9 miljoen).

Risicoreservering (-/- € 7,7 miljoen): De stand van de beoogde risicoreservering daalt, los van het effect van indexatie van het budget, met circa € 7,7 miljoen ter financiering van risico's die zich hebben voorgedaan in de eerste helft van 2025.

³ Opsomming bevat afrondingsverschillen.

2.5.2 Exploitatiekosten

De geplande exploitatiekosten zijn per saldo met € 74,5 miljoen gestegen waarvan € 70,4 door indexatie van de kosten naar prijspeil 2025 en het aanpassen van de middenloonsom⁴. Het resterende verschil van € 4,0 mln. meerkosten wordt hieronder op hoofdlijnen toegelicht. In de vertrouwelijke bijlage wordt dieper ingegaan op de individuele posten.

De meerkosten voor het beheer van de nieuwe IT worden verklaard door:

- aanloopkosten afdeling ICS tot en met juni 2025 (€ 9,9 miljoen). In de oorspronkelijke business case was geen rekening gehouden met het opstarten van het beheer van de nieuwe IT en het inrichten van de nieuwe organisatie.
- de verschuiving van hard- en software van de exploitatiefase naar de realisatiefase (-/- € 6,2 miljoen), zie ook 2.5.1;
- extra kosten in de exploitatiefase (€ 0,3 miljoen).

2.5.3 Budget

Tegenover de stijging van de kosten staat dat ook het budget door aanvullende dekking en indexering is gestegen met € 101,3 miljoen naar circa € 3.841,1 miljoen. In onderstaand overzicht zijn de eerdergenoemde stijgingen in kosten en stijging van het budget schematisch weergegeven.

Omschrijving	Bedrag (x € miljoen)
Totaalbudget GrIT conform vorige voortgangsrapportage (31-12-2024)	€ 3.739,8
Toename budget	€ 101,3
Totaalbudget GrIT per 30-06-2025	€ 3.841,1

Tabel 1 Ontwikkeling totaalbudget GrIT

2.5.4 Verplichtingen en kasuitgaven binnen scope GrIT

Fasen GrIT	Openstaand per 31-12-2024	Aangegaan in 2025	Betaald in 2025	Openstaand per 30-06-2025
Realisatiefase	161,4	147,4	45,4	263,4
Terbeschikkingstellingsfase	223,0	52,5	80,2	195,3
Totaal	384,4	199,9	125,6	458,7

Tabel 2 Verplichtingenstand business case GrIT (x mln. EUR. per 30-06-2015 in prijspeil 2025)

Binnen het programma GrIT is in 2025 in de periode tot en met 30 juni in totaal € 125,6 miljoen betaald. Hiervan is € 45,4 miljoen uitgegeven aan de activiteiten die zijn uitgevoerd in de realisatiefase. Voor de terbeschikkingstellingsfase is gedurende 2025 in totaal € 80,2 miljoen betaald.

⁴ De aan het project toegerekende middenloonsom wordt jaarlijks aangepast o.b.v. CAO en personeelsbezetting

2.6 Governance

De opzet van de sturing op het programma binnen Defensie (de programmagovernance) is ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage over het programma GrIT ongewijzigd.

2.7 Kwaliteitsmanagement

2.7.1 Quality Assurance (QA) door Gartner

Onderzoeksbureau Gartner rapporteert haar observaties op programma GrIT in de vorm van risico's, potentiële verbeteringen en positieve bemerkingen. In het eerste triaal van 2025 ziet Gartner dat de eerder in het vierde kwartaal van 2024 gerapporteerde risico's worden aangepakt en dat er duidelijke en opvolgbare acties worden ondernomen om deze te mitigeren.

Van de door Gartner in de afgelopen periode 2024/Q4 gemelde 30 risico's zijn de volgende mutaties gedaan in de afgelopen rapportageperiode:

- veertien definitief gesloten;
- één risico omgezet naar potentiële verbetering;
- zes risico's in kans en/of impact gedaald;
- één risico de kans en/of impact toegenomen;
- drie nieuwe risico's toegevoegd, waarvan twee kritische risico's respectievelijk op resources en planning;
- de overige vijf risico's zijn ongewijzigd gebleven.

Voorts zijn enkele observaties gemeld en direct in dezelfde rapportage-periode gesloten aangezien ze binnen rapportage periode door het programma zijn gemitigeerd. Positieve bemerkingen zijn gemaakt ten aanzien van invulling verantwoordelijkheid omtrent releases, risicomanagement, quality control, architectuur, strategische-portfolio-analyse en GrIT koppelingen.

2.7.2 Quality Control (QC)

In de afgelopen periode zijn geen kwaliteitsreviews uitgevoerd op de contractdocumenten van blokken, omdat er geen te reviewen blokdocumenten zijn opgeleverd. Door een andere werkwijze van GrIT richting releasematig werken ligt de focus op het 'reviewen' van de releaseplannen. Hiertoe is op basis van het template voor het releaseplan een toetsingskader opgesteld. De CIO heeft aangegeven de releaseplannen van een CIO-oordeel te gaan voorzien en niet meer te adviseren op de Projectinitiatie documenten (PID), het ontwerp Uitvoeringsplannen (oUP) en de bijbehorende Defensie Activiteitenplannen (DAP) van toekomstige blokken. Hiermee volgt de CIO-werkwijze van GrIT. Het programma GrIT heeft tot op heden nog geen releaseplan opgeleverd voor toetsing door de CIO. Wel is het vastgestelde releaseplan voor Release 4 als proef door de CIO gereviewed, zodat vanaf Release 5 tijdig een toetsing van het plan kan plaatsvinden.

2.7.3 Verbetermanagement

Verbetermanagement GrIT (onderdeel van QC) constateert dat goede voortgang is geboekt in het implementeren c.q. afronden van verbeteracties.

Status specifieke verbeterpunten CIO-oordeel

In de vorige voortgangsrapportage (VGR 2024-2) zijn openstaande verbeteracties uit het Tussentijds CIO-oordeel (vierde kwartaal 2022) gemeld. Hiervan resteerde onderstaande vier punten die buiten de directe invloedssfeer liggen van het programma GrIT. Deze zijn als randvoorwaardelijk gekenmerkt voor GrIT.

Afgelopen periode is de volgende verbeteractie gesloten:

Breng het portfoliomanagement naar een hoger volwassenheidsniveau

De volgende drie verbeteracties uit het CIO-oordeel zijn onderhanden bij JIVC:

Borg de beschikbaarheid van de specialistische professionals.

1. Maak een meerjarige personele planning voor JIVC en houd daarbij rekening met de grote programma's.
2. Geef prioriteit aan het gereed maken voor migratie van applicaties.

Met de CIO-office zijn in april 2025 de belangrijkste CIO-adviezen gericht op de algehele sturing en werking van het programma in de periode sinds de start van GrIT doorgesproken. CIO-office zal in een nota aan de Programma Board GrIT aangeven wat hun visie is op de status van de opvolging van deze adviezen.

2.8 Risicomanagement en -beheersing

Het eigenaarschap van risicomanagement is toegenomen door de TNO-sessies en QA-rapportage van Gartner.

Zoals toegezegd in de vorige rapportage is de afgelopen periode wederom gebruik gemaakt van kennis en kunde van TNO om de laatste bijgestelde begroting te valideren en de risicoreservering met argumentatie te onderbouwen. In november 2025 vindt een derde sessie plaatsvinden om de inschatting te actualiseren.

Er heeft een integratie plaatsgevonden van de door Gartner ingebrachte risico's met door het programma zelf geïdentificeerde risico's. Deze worden vanuit één bron gerapporteerd om tot efficiëntie in mitigerende maatregelen te komen.

Om gezamenlijk tot beter resultaat te komen wordt periodiek overleg gevoerd met IT-Infrastructuurpartner om te beoordelen in hoeverre het risicoregister van de IT-Infrastructuurpartner aansluit op het register van defensie en te bespreken in hoeverre deze risico's samen met Defensie gemitigeerd kunnen worden.

Het programma concludeert dat de hoeveelheid en impact van risico's zijn gedaald door implementatie van mitigerende beheersmaatregelen.

2.8.1 Hoofdrisico's programma GrIT

Net als in de vorige voortgangsrapportage wordt ingegaan op de volgende negen hoofdrisico's. Van deze risico's wordt de impact in product en tijd (planning) in het algemeen als groot ingeschat. Voor de financiële impact van deze risico's op de kostenposten in de begroting wordt verwezen naar de commercieel vertrouwelijke bijlage.

Inmiddels is 66% van de beheersmaatregelen voor de in totaal negen hoofdrisico's gesloten.

De resterende maatregelen zijn per hoofdrisico opgenomen. Hierbij zijn de gekoppelde risico's gerapporteerd door Gartner zover mogelijk meegenomen.

1. **Externe ontwikkelingen:** Door de geopolitieke ontwikkelingen en daaruit volgende hoge en urgente vraag naar militaire IT-middelen bestaat de kans op tekorten waardoor de prijzen kunnen stijgen en levertijden langer kunnen worden.

Ontwikkeling risico: het risico neem toe door hogere prijzen grondstoffen als gevolg van onrust in Azië en Midden-Oosten en politieke ontwikkelingen in de VS.

Status: een deel van de benodigde hardware is al vroegtijdig aangeschaft.

Resterende maatregel: Strak monitoren ontwikkeling levertijden van hardware leveranciers door IT-Infrastructuurpartner.

2. **Wijzigingen:** Door de ouderdom van het technisch ontwerp (2018) en de veranderende behoeften van de defensieonderdelen sluit de oplossing van GrIT op diverse onderdelen niet meer aan bij de actuele behoeften vanuit de organisatie. Als GrIT haar plannen, ontwerpen en producten niet tijdig bijstelt loopt het programma het risico dat de defensieonderdelen het programma GrIT als irrelevant gaan beschouwen en op termijn afwijzen. Hierdoor ontstaat meer decentrale infrastructuur met hogere kosten als gevolg.

Ontwikkeling risico: stabiel

Status: Het Technisch Ontwerp Center of Competence is opgericht.

Resterende maatregelen: Actualiseren IT-normentabel door CDS om in groeiende omvang van Defensie en andere vormfactoren voor de modules ontplooid en andere IT-infrastructuur te kunnen voorzien. Versterken van de samenwerking tussen defensiearchitecten en TO-opstellers om gezamenlijk robuuste, toekomstbestendige en operationeel haalbare (tijdiger) technische oplossingen te ontwikkelen.

3. **Koppelingen:** Door de toegenomen technische complexiteit als gevolg van de brownfield aanpak zijn er veel onvoorziene, extra koppelingen noodzakelijk tussen de nieuwe en huidige IT om de opleveringen van GrIT in het IT-landschap te laten functioneren. De realisatie van deze koppelingen is complex en vereist aanzienlijke extra inzet van GrIT en JIVC, zonder garantie dat de koppelingen op tijd gereed zullen zijn. Dit leidt tot vertraging van GrIT, hogere kosten en een latere beschikbaarheid van nieuwe IT.

Ontwikkeling risico: afnemend

Status: Het realisatievermogen is vergroot en het gemengde koppelingen team bestaande uit huidige IT en GrIT medewerkers is uitgebreid. Monitoring op aanvragen en voortgang ingericht.

Resterende maatregelen: Documentatie op orde brengen van huidige IT ten aanzien van de koppelingen en technische en organisatorische aansluitvoorwaarden voor de te migreren applicaties door JIVC.

4. **Personele capaciteit:** Door tekorten aan menskracht in een aantal kennisgebieden, bestaat de kans dat werkzaamheden verlaat aanvangen of meer tijd nodig hebben waardoor GrIT vertraagt en de kosten stijgen.

Ontwikkeling risico: stabiel

Status: Maandelijks worden knelpunten van resources besproken tussen GrIT en huidige IT (JIVC).

Resterende maatregelen: JIVC brengt de competenties van haar medewerkers meer gedetailleerd in kaart.

5. **Samenwerking en contract:** Door de ambiguïteit van het samenwerkingsmodel bestaat de kans dat er contractuele geschillen ontstaan die invloed hebben op de werkzaamheden waardoor resultaten uitblijven en/of kosten stijgen.

Ontwikkeling risico: verlaagd

Status: Meeste maatregelen zijn geïmplementeerd. Ieder kwartaal vindt vanuit het programma een evaluatie van slagvaardige invulling van de resultaatverplichting door IT-Infrastructuurpartner plaats. Defensie spreekt de IT-Infrastructuurpartner direct formeel aan bij achterblijvende prestaties waarbij inkoop adequate schriftelijke vastlegging en dossiervorming borgt. Defensie verleent pas een nieuwe opdracht aan de IT-Infrastructuurpartner na het accepteren van een (deel)resultaat.

Bij optreden restrisico wordt er gehandeld naar de op dat moment geldende situatie.

Resterende maatregelen: De korte-termijn mapping dient te worden aangevuld met een lange-termijn mapping waarin de consequenties duidelijk worden vastgelegd en afgestemd met zowel de betrokkenen van Defensie als de leverancier. Releasematig werken dient nog formeel te worden geborgd en is voorzien in Q3 2025.

6. **Leiderschap en cultuur:** Door ingesleten patronen binnen Defensie en IT-Infrastructuurpartner in relatie tot GrIT, bestaat ondanks de ingezette verbeteringen nog steeds de kans dat GrIT niet optimaal presteert.
Ontwikkeling risico: verlaagd
Status: Diverse maatregelen zijn geïmplementeerd waaronder: komst nieuwe Programma Directeur; leergang met programmateam (die tot verbeterde samenwerking heeft geleid). Resterende maatregelen: Zorgdragen voor duidelijke en transparante communicatie over genomen beslissingen en de bijbehorende implicaties, zodat het personeel effectief kan afstemmen en handelen in lijn met deze besluiten; Evaluatie cultuurplan.
7. **Leverancier:** Door een onzekere situatie ten aanzien van de business continuïteit van een of meer onderleveranciers bestaat de kans op het tijdelijk wegvallen van kennis en capaciteit waardoor GrIT vertraagt en de kosten stijgen.
Ontwikkeling risico: verlaagd
Status: Maatregelen zijn geïmplementeerd waaronder positionering Kyndryl in de Governance. Bij optreden restrisico wordt er gehandeld naar de op dat moment geldende situatie.
8. **Afbouw huidige IT:** Doordat de nieuwe planning van GrIT nog niet is verwerkt in een afbouwplan bestaat de kans dat dat huidige en nieuwe IT langer tegelijkertijd beheerd en onderhouden moeten worden waardoor er langer dan gepland dubbele kosten zijn.
Ontwikkeling risico: stabiel
Status: Te nemen maatregelen zijn in onderzoek, waaronder: opstellen en inzetten draaiknoppen met keuzes voor financiële inpasbaarheid. Prioriteitsstelling in werkzaamheden (door toename van Life-Cycle-Management activiteiten). Aantrekken nieuw tijdelijk personeel.
9. **Absorptievermogen:** Doordat de capaciteit bij de OpCo's om nieuwe IT te absorberen beperkt is, bestaat de kans dat er nieuwe, werkende IT niet gebruikt wordt. Hierdoor profiteert het militaire proces niet op tijd van de verbeterde functionaliteit.
Ontwikkeling risico: verlaagd
Status: de volgende maatregelen zijn inmiddels geïmplementeerd: Er is gestart met een structureel plannersoverleg met de OpCo's. Er wordt gewerkt met Minimal Viable Products (MVP's), zodat implementatie vloeiender verloopt. Daarnaast is er gestart met beproevingen met de eindgebruikers om zo draagvlak te creëren.

2.9 Regie en invulling samenwerking

Naast de in 2024 ingerichte en operationele contract governance, is in Q1 2025 ook de technische regievoering vanuit Kyndryl over de Atos-werkzaamheden overeengekomen. Dit zorgt voor Defensie zowel contractueel als binnen het Programma GrIT voor verantwoording vanuit één partij. Dit komt de samenwerking tussen Defensie en de IT-Infrastructuurpartner ten goede en zorgt ook voor meer integrale sturing en verantwoording vanuit de IT-Infrastructuurpartner naar Defensie over de gehele dienstverlening.

De in de vorige Voortgangsrapportage aangehaalde tekortkoming op Realisatie van BR-022 geeft Kyndryl grip om, met hetgeen hierboven beschreven, als hoofdaannemer de nodige verbeteringen door te voeren en het blok weer 'op de rails' te krijgen. De afstemming hierover verloopt voorspoedig en zal in Q3 2025 moeten leiden tot decharge van verbeterplan.

Het opschorten van BR-001 is inmiddels ook formeel gemaakt, dat wil zeggen dat het blok gestopt is. De (financiële) afwikkeling daarvan loopt nog door in Q3 2025.

2.10 Ontwikkelingen COMMIT/JIVC

In de eerste helft van 2025 is de samenwerking tussen de JIVC-afdelingen Generieke Infrastructuurservices (GIS, beheer nieuwe IT) en Generieke IT Infrastructuur (GII, beheer huidige IT) geïntensiveerd. Dit dient een tweeledig doel, namelijk enerzijds het op effectieve wijze borgen van beheer gedurende de periode dat de nieuwe IT naast en in samenwerking met de huidige IT moet draaien en anderzijds het vereenvoudigen van de overgang van personeel van de huidige IT naar de nieuwe IT, zodat waardevolle IT-deskundigheid behouden blijft voor de organisatie. Naarmate meer nieuwe IT zijn intrede doet, zullen de afdelingen GIS en GII respectievelijk verder op- en afschalen.

Verder draagt GII zorg voor het uitvoeren van noodzakelijke lifecycles van IT die nog niet vervangen kunnen worden door nieuwe IT en doorontwikkeling van de huidige IT indien de operatie van de krijgsmacht daarom vraagt. Daarbij wordt ingestoken op maximaal gebruik van beschikbare componenten uit de nieuwe IT.

2.11 Ontwikkelingen IT-infrastructuurpartner en onderaannemers

De leverzekerheid van de IT-infrastructuurpartner was mede afhankelijk van ontwikkelingen bij de onderaannemers, waarbij Kyndryl als IT-infrastructuurpartner de verantwoordelijkheid draagt voor het mitigeren van risico's die een negatieve impact hadden op de realisatie van GrIT.

Binnen het samenwerkingsverband zijn diverse onderaannemers betrokken, waarvan Atos de belangrijkste is. Hoewel de financiële onzekerheid rond Atos is gestabiliseerd, blijft Defensie de ontwikkelingen rondom Atos volgen en wordt hierover periodiek geadviseerd en geïnformeerd door de IT-infrastructuurpartner, in het kader van de samenwerkingsovereenkomst. Met hetgeen verwoord is in de eerste alinea van paragraaf 2.9, is Defensie overtuigd daar ook meer grip op te hebben.

Wat betreft de overige onderaannemers van de IT-infrastructuurpartner zijn er geen noemenswaardige ontwikkelingen te melden gedurende deze rapportageperiode. De situatie wordt continu gemonitord om eventuele risico's tijdig te identificeren en te mitigeren. Hierover wordt Defensie door de IT-Infrastructuurpartner periodiek geïnformeerd en is dit een vast onderdeel binnen de contractgovernance.

2.12 Wet en regelgeving

Geen bijzonderheden.

2.13 Communicatiemomenten eerste helft van 2025

- 30/01/2025: Commissiedebat Programma Grensverleggende IT (GrIT)
- 04/04/2025: Zesde voortgangsrapportage programma Grensverleggende IT (GrIT), Kamerstuk 35728, nr. 20
- 22/04/2025: Accountantsrapport bij de zesde voortgangsrapportage Programma Grensverleggende IT (GrIT), Kamerstuk 35728, nr. 21
- 23/06/2025: Voorstel aanpassing uitgangspuntennotitie programma Grensverleggende IT (GrIT), Kamerstuk 35728, nr. 22

